

Dani Granados: «Ningú podrà retreure a l'Ajuntament de Barcelona no haver fet res»

Parlem amb Granados de com l'Ajuntament de Barcelona ha gestionat la crisi de sales i festivals | Granados explica el projecte de la Casa de la Música de Barcelona a la seu de l'actual Barts

Dani Granados, delegat de Drets Culturals a l'Ajuntament de Barcelona

Dani Granados és delegat de Drets Culturals a l'Ajuntament de Barcelona. Entre d'altres tasques, ha estat responsable d'interlocutar amb els diferents agents de la ciutat -sales, festivals,?- per buscar solucions als reptes que la crisi de la COVID-19 ha provocat al sector.

Quan va començar la crisi, quines línies vau treballar?

A la primera o segona reunió que vaig tenir, on vam posar damunt de la taula un paquet de mesures, vaig dir que era important la necessitat d'una doble mirada. En aquell moment, ja preveïem que l'impacte real d'aquesta crisi en el món cultural seria molt fort, i que sobretot agreujaria una crisi endèmica en el sector cultural, i que té a veure amb molts elements vinculats a la precarietat: la contractació, els drets laborals, etc. Calia començar a plantejar una sèrie de mesures de caràcter urgent per fer front a curt termini a l'impacte d'aquesta crisi; però calia també una mirada llarga que intentés dibuixar una sortida de la crisi que no fos tornar a la normalitat de la qual venim. Hem d'aprofitar la situació per començar a plantejar algunes mesures en aquest context que ens ajudin en l'escenari de futur, que comencin a dibuixar un escenari diferent, més vinculat als drets culturals. És necessari incloure en aquesta estratègia temes com el dret a

accedir a continguts culturals, però també el dret a produir en condicions justes.

Com heu implementat aquesta estratègia?

Aquest element del dret a la cultura havia d'impregnar les mesures, a curt i a llarg termini. Per això, el segon paquet de mesures introduïa elements com el de les subvencions extraordinàries, amb dues línies grans: una per despeses estructurals dels projectes que estaven caient o no acabaven de funcionar per l'impacte de la crisi, i l'altra que començava a facilitar recursos per a nous projectes. A més, hem introduït elements intersectorials com l'Oficina d'Atenció Ciutadana de Cultura, un nou espai a la planta baixa de la Virreina, d'informació i acompanyament de projectes culturals que necessiten interlocutar amb l'administració, i un altre element que sí té molt a veure amb la música com la Casa de la Música, o com afegim funcionalitats des de la perspectiva de bon govern a un espai de titularitat pública com és la sala Barts.

Quin és el projecte que teniu per la sala Barts?

És una sala de molt bona programació musical, però en tant que és pública cal afegir-li una sèrie d'elements que ens ajudin a dibuixar un escenari diferent. Quan sortim d'aquesta crisi, la ciutat i el país disposaran d'un nou equipament. És una mesura COVID amb mirada *after COVID*; aquesta doble mirada d'intervenir sempre generant un escenari de sortida que sigui més just i favorable pel sector.

Ara que parlem de sales, heu impulsat amb ASACC el SalaBCN?

El SalaBCN al Castell de Montjuïc és un projecte de curt termini molt important, que requereix molta feina. Parteix de la problemàtica de com habilitem espai públic perquè les sales de concerts -especialment les de petit i mitjà format, que tenen més dificultats en aquest context- puguin fer la seva activitat normal i puguin començar a activar-se. Necessitem que aquests projectes sobrevisquin, i per això hem habilitat aquest espai programant més de seixanta concerts per aquest estiu. Compaginar aquesta doble mirada és fonamental. Una llarga que ens ajudi a dibuixar un escenari que ens permeti entomar els reptes de les crisis estructurals del sector cultural, i una curta, com pot ser SalaBCN, que comenci a trobar sortides perquè s'engegui l'activitat de la música a la ciutat.

La crisi de les sales afecta tot l'ecosistema musical?

Per això la recaptació de SalaBCN anirà directament a les sales. Hem decidit treballar amb les sales, i no és un tema menor, per tres motius. El primer, per reactivar la seva vida econòmica; el segon, per reactivar la vida social que representen les sales; i en tercer lloc, perquè ens permet contemplar el conjunt de la cadena de valor de la música. Reactivar les sales per fer concerts també reactiva els músics, els creadors, els promotors, els mànagers, els tècnics, els muntadors,? si programes sales et permet no deixar fora ningú, actives de cop tota la cadena de valors. Treballem amb les sales perquè sabem que això arriba al conjunt del sector.

Altres mesures a curt termini han estat, per exemple, recolzar la reconversió d'alguns festivals com el Primavera Sound o el Cruïlla,...

El que he fet personalment, des del minut zero de la crisi, és tenir una interlocució directa amb tots els festivals, sobretot amb els grans. Vam passar una primera fase de negociacions, en què bàsicament vam intentar trobar noves dates en els mateixos espais on es feien el Cruïlla, el Sónar i el Primavera Sound. Aquesta conversa es va desenvolupar fins que vam copsar l'impacte de la crisi i vam veure que aquests festivals no es podien desenvolupar en cap cas sota el paradigma dels festivals massius, sinó que havíem de canviar-ne els formats. El que hem fet des de l'ICUB ha estat treballar amb aquests festivals, veure quins haurien de ser aquests formats i ajudar-los a interlocutar amb els districtes on s'acabaran fent i amb les entitats o empreses públiques que gestionen els equipaments. En el cas de Cruïlla i Primavera Sound, amb BSN hem treballat el tema de l'Anella Olímpica i el Fòrum, i en el del Sónar, en el seu moment ho vam fer amb Fira de Barcelona. Hem fet de mediadors i de acompanyament a aquests grans festivals.

La voluntat de trobar solucions contrasta una mica amb el que han fet alguns ajuntaments. Com és que, el que esteu fent vosaltres, ho fan molt pocs ajuntaments?

Queda lleig que t'ho digui jo... però la voluntat política és clara. Tot el que estem fent està treballat amb Salut i amb Protecció Civil, i anem al màxim amb allò que podem fer. Preguntem i anem per davant, amb aquesta voluntat de reactivar el sector el més aviat possible. Durant tots aquests dies de crisi hem estat treballant amb deu escenaris diferents que anaven caient, però sempre hem estat plantejant possibilitats fins que al final hem pogut fer aquestes. I s'han pogut fer perquè no hem parat de treballar en aquest disseny d'escenaris, i hem tingut un equip de producció de l'ICUB molt actiu treballant amb això. Un dels primers documents, per no dir el primer, que ha començat a rutllar entre ajuntament i festivals és un document que ha fet l'equip de producció de l'ICUB. Cal donar-li molt valor perquè marca els primers paràmetres sobre els que podríem treballar esdeveniments de pública concurrència. Hem anat al màxim, i per això hem pogut fer el Grec o el SalaBCN. A L'Hospitalet de Llobregat, per exemple, els estem passant els plec de contractació del projecte SalaBCN per veure com poden fer alguna cosa semblant. També m'han telefonat d'altres ajuntaments? però, com et deia, crec que respon bàsicament a la voluntat i l'impuls polític.

Totes aquestes accions us han suposat un increment pressupostari, o les heu tirat endavant amb els recursos assignats?

En el cas del Grec i La Mercè hem mantingut els recursos que teníem, només els hem hagut de reconfigurar. El cas de SalaBCN és diferent perquè és un pressupost nou i important, un total de 165.000 euros per poder reactivar les sales de concert, i que gestionem en coproducció amb ASACC. Això representa també una reestructuració dels pressupostos en un context delicat. En general, els ajuntaments tindrem un forat important per la gestió d'aquesta crisi, i especialment el de Barcelona.

El pressupost destinat a les Nits del Fòrum o al Cruïlla XXS és el mateix que hi havia previst pels festivals originals (Primavera Sound i Cruïlla BCN)?

En aquest cas, el que hem fet és acompanyar als festivals cap aquesta transició a nivell de format i d'espais, i facilitar la justificació de les seves ajudes per mantenir la subvenció ordinària que ja tenien. No hem tingut cap altre cost adicional.

Dani Granados, durant la presentació de l'Anuari de la Música 2019. Foto: Xavier Mercadé

A nivell de coordinació entre municipis, hi ha coses que es podrien fer a través d'organismes com les Diputacions o les associacions de municipis?

Totalment, i més si penso en Barcelona en clau metropolitana. L'Àrea Metropolitana és un repte polític de primer nivell que permet articular estratègies que influeixen a tota l'àrea. Estem treballant en articular espais metropolitans, i el festival Dansa Quinzena Metropolitana n'és un exemple. La coordinació entre ajuntaments és vital. Les Diputacions, i també la Generalitat, han de complir un paper molt important. Ens hem trobat amb molts promotors i amb diferents ajuntaments que reclamen un paper més proactiu de la Generalitat. Nosaltres tenim un espai de coordinació quinzenal amb la Generalitat, i aquest tipus d'espai és important perquè permet articular i generar espais de coherència entre administracions en un context on no estem per experiments. Qualsevol pas que es dona és vital.

Tornant a la Casa de la Música de Barcelona, explica'ns quin és el projecte de l'equipament.

La sala respon a un concurs que va guanyar l'SGAE fa quinze anys, i SGAE va transferir -d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona- la gestió a The Project, i fa cinc anys es va fer una pròrroga per tal que The Project amortitzés la inversió. Doncs bé, aquest contracte caducarà l'abril del 2021. Jurídicament, no hi ha cap altra possibilitat que fer un concurs. Políticament, si és un equipament de titularitat pública, cal afegir-li funcionalitats que optimitzin aquest recurs. Ens trobem amb una sala que ha funcionat molt bé com a sala, però a la qual voldríem afegir-li funcionalitats. Barcelona es pot permetre tenir un equipament públic infrautilitzat des d'una perspectiva de valor públic? Jo crec que no, i molt menys en el sector musical. Si pensem en termes d'escèniques, d'arts visuals, dansa, o altres sectors, veurem que hi ha grans, o petits, equipaments públics de referència, tant pel que fa a la creació com per exhibició. Si parlem de dansa tenim el Mercat de les Flors, si parlem de teatre tenim el Grec, el Lliure o la Beckett. Tenim fàbriques de dansa com el Graner o la Caldera. Si parlem d'audiovisuals tenim Hangar, el Centre d'Art Fabra i Coats, el Macba? Què tenim en el cas de la música popular moderna? Tenim L'Auditori, però està evidentment més vinculat a un altre tipus de música: la contemporània i la clàssica. En el cas de la música popular moderna és urgent tenir un equipament on poder fer projectes educatius, on tenir una vessant d'interculturalitat que doni cabuda al conjunt de la ciutadania, una perspectiva comunitària i econòmica. Impulsar el sector des d'un equipament públic i ajudar a la seva articulació. Això és un repte històric per a aquesta ciutat. Fa molts anys que faig informes per a l'Ajuntament, i ja el 2008 en vaig fer un demanant que la Fabra i Coats fos una fàbrica per a la creació de música. Crec que per fi podrem tenir un equipament que compleixi una funció com la Casa de la Música. Ho fem treballant amb les sales, amb les Cases de la Música de Catalunya i amb el conjunt del teixit. I això no va amb detriment que sigui una sala de concerts de primera divisió.

Ve a fer un paper que en part podria haver fet Fabra i Coats?

No. Tal i com ho estic plantejant, la Casa de la Música hauria de tenir dos equipaments de referència. Un seria Fabra i Coats, com a fàbrica de creació, perquè hi ha bucs d'assaig i permet una sèrie de funcionalitats; i l'altre seria la sala Barts, més vinculat a l'experimentació i l'exhibició. Per tant, l'articulació entre una fàbrica de creació de referència -que no només ho serà de música, sinó que ho serà de moltes coses-, i una sala al centre de la ciutat, com pot ser la sala Barts -que ja veurem com es dirà- com a Casa de la Música, és fonamental.

Les Cases de la Música fa temps que estan jugant un paper articulador molt important?

Sí, i la potència que podran tenir si Barcelona s'hi suma és important. He de dir que les Cases de la Música s'hi han posat molt de cara, i en algunes converses que hem tingut, fa goig comprovar l'expertesa que tenen i com aporten moltes idees. Hem fet un grup de treball precisament per veure quines característiques com a Casa de la Música hauria de tenir la de Barcelona per no tenir friccions amb les especificitats de la resta de Cases de la Música, que es complementi amb

altres elements i reforci el que ja existeix. Des d'aquesta perspectiva estem fent una feina molt maca.

Creus que la problemàtica dels concerts als terrats de Barcelona va ser causada per un problema de comunicació?

És un projecte que neix d'una molt bona voluntat, de generar un espai a través de la música per compartir emocionalment un moment complicat. I sí, segurament a nivell de comunicació no es va fer de la millor manera possible. S'ha d'aprendre dels errors i ser-ne conscients. Pel que fa als artistes, s'ha de valorar la bona voluntat, i segurament no es va saber explicar de la millor manera que es podia fer.

En Gerard Quintana, president de l'Acadèmia de la Música, ens explicava que el que li sabia més greu de tot plegat era la comparació demagoga entre la cultura i la sanitat.

Clar, imaginat?! Aquí tothom se suma al carro de la crítica, i tota crítica és poca. Ens ha tocat governar la ciutat en un context bastant complicat. És evident que es fiscalitza tot i amb lupa. Ha de ser així i em sembla perfecte, però també s'han de provar coses. N'hi ha que es proven i no surten bé, encara que la voluntat sigui bona; i altres coses es proven i surten bé, i espero que passi amb SalaBCN. Com administracions, el que no podem fer és aturar-nos. I com a mínim, el que no es podrà retreure a l'Ajuntament de Barcelona és que s'hagi aturat, i menys en l'àmbit de la cultura.